

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Історичний факультет
Кафедра давньої та нової історії України

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
з науково-педагогічної та
навчальної роботи
Історичний
факультет
« 29 » _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

Науково-дослідна виробнича практика

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма

03 Гуманітарні науки
032 Історія та археологія
другий (магістерський)
Історія України

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021 /2022
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	7
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	диференційований залік

Викладач: Сокирко Олексій Григорович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри давньої та нової історії України

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

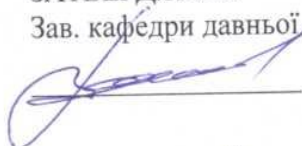
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник: Сокирко Олексій Григорович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри давньої та нової історії України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри давньої та нової історії України

Віктор КОЛЕСНИК

Протокол № 12 від «23» серпня 2022р.

Схвалено науково - методичною комісією історичного факультету

Протокол від «26» 08 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Наталія ТЕРЕС

ВСТУП

1. Мета практики – оволодіння студентами сучасними методами, навичками, вміннями та способами організації науково-дослідної роботи історика, закріплення і поглиблення теоретичних знань з курсів, що читаються студентам ОР «Магістр» освітньої програми «Історія України», науково-методологічне вдосконалення дослідницької роботи, удосконалення базових навичок і методик науково-дослідної роботи, систематизація джерел і бібліографічних матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи, прийняття самостійних рішень при виконанні конкретного наукового завдання, підготовка до підсумкової атестації.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* базові принципи, методи і методики проведення наукового дослідження.
2. *Вміти* застосовувати теоретичні знання і вміння на практиці, під час роботи в архівних установах, бібліотеках, окреслити й реалізувати основні етапи історичного дослідження.
3. *Володіти елементарними навичками* джерельної критики, історичного аналізу, роботи з каталогами архівів і бібліотек.

3. Анотація практики:

Практики студентів є невід’ємною складовою процесу підготовки здобувачів освітнього ступеню “Магістр” Київського національного університету імені Тараса Шевченка. У відповідності з навчальним планом студенти історичного факультету ОР «Магістр» освітньо-наукової програми «Історія України» проходять переддипломну практику у четвертому семестрі. Проходження практики є обов’язковим для всіх студентів. Термін практики – 5 тижнів. До проходження науково-дослідної практики допускаються студенти, які успішно здали всі передбачені навчальним планом форми підсумкового контролю (іспити, заліки), пройшли асистентську практику та мають затверджену на рівні кафедр тему кваліфікаційної роботи і закріпленого наукового керівника магістерського дослідження.

Проведення практики є логічним продовженням теоретичних курсів «Методологія та організація історичних, археологічних, архівних досліджень з основами інтелектуальної власності», «Професійна та корпоративна етика історика». Науково-дослідна практика проводиться в структурних підрозділах факультету (лабораторії, комп’ютерні класи), обладнаних відповідним чином базах університету (Наукова бібліотека ім. М.Максимовича), з використанням електронних каталогів вітчизняних та зарубіжних наукових бібліотек, електронних бібліотек і наукометричних баз, без стаціонарного місця базування.

4. Завдання (навчальні цілі): удосконалення вмінь застосовувати принципи наукової та професійної етики, розвиток навичок науково-дослідної роботи та вирішення прикладних завдань; формування навичок наукового планування дослідницької роботи; критичного підходу до аналізу й оцінки джерел, впорядкування й оформлення бібліографічних матеріалів по темі дослідження, формування навичок розробки алгоритмів експертних оцінок історичних процесів; поліпшення навичок застосування новітніх інформаційних технологій у професійній діяльності; отримання здобувачем освіти досвіду роботи, що необхідний для присвоєння професійної кваліфікації «Молодший науковий співробітник».

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)				
Код	Результат навчання	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
1.1.	Знати основні вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи	Лекція, практичне заняття	Індивідуальне завдання 1, звіт	5
1.2.	Знати базові документи університету щодо системи виявлення та запобігання академічному плагіату	Лекція Самостійна робота	Індивідуальне завдання 1	5
1.3.	Знати основні принципи академічної доброчесності	Лекція Самостійна робота	Звіт, кваліфікаційна робота	5
1.4	Знати методiku роботи з джерелами та літературою	Методологічний семінар	Індивідуальне завдання 2	5
1.5	Знати основні принципи організації наукового дослідження	Методологічний семінар	Індивідуальне завдання 3	5
1.6	Знати базові методи історичного дослідження	Методологічний семінар, практичне заняття	Індивідуальне завдання 2	5
2.1	Вміти скласти план науково-дослідної роботи за обраною темою	Самостійна робота	Індивідуальне завдання 1	5
2.2	Вміти проводити самоперевірку на дотримання принципів академічної доброчесності	Самостійна робота	Індивідуальне завдання 1	5
2.3	Вміти працювати з різними джерелами інформації, у тому числі мережею інтернет, різноманітними базами даних, електронними носіями інформації	Методологічний семінар, практичне заняття	Індивідуальне завдання 3	5
2.4	Вміти знаходити документальний та фактографічний матеріал з конкретної проблематики дослідження, використовуючи інструменти мережевого інформаційного пошуку	Практичне заняття	Індивідуальне завдання 2, індивідуальне завдання 3	5
2.5	Вміти застосовувати загальнонаукові методи, методи історичного дослідження при вивченні конкретної проблеми	Методологічний семінар	Індивідуальне завдання 2	5
4.1	Підготовка звіту з практики (представлення кваліфікаційної роботи)	Самостійна робота, Відгук наукового керівника	звіт	5
4.2	Захист звіту з практики (попередній захист кваліфікаційної роботи)	Самостійна робота	Звіт, кваліфікаційна робота	40

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3.	1.4.	1.5.	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	4.1.	4.2
ПРН 02. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 14. Вміти розробляти та/або вдосконалювати методичне забезпечення освітнього процесу.							+		+				+
ПРН 15. Планувати, готувати та проводити освітні й наукові заходи.									+				+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Індивідуальне завдання 1: РН 1.1, 2.1. – 15 балів/9 балів*.
2. Індивідуальне завдання 2: РН 1.2, 2.2.– 15 балів/9 балів*.
3. Індивідуальне завдання 3: РН 1.3, 2.3. – 15 балів/9 балів*.
4. Підготовка звіту з практики 4.1: РН 4.1 – 15/9 балів*

- підсумкове оцінювання: захист звіту – 40 балів/24 бали*.

* максимальний бал / пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

7.2 Організація оцінювання:

Змістовно практика поділена на 2 змістові модулі. Перший модуль включає в себе удосконалення практичних навичок науково-дослідної роботи, формування, у тому числі з допомогою новітніх інформаційних (комп'ютерних) технологій комплексу джерел, бібліографічного списку відповідно до теми наукового дослідження; вибір й обґрунтування методології і методів дослідження, підготовка аналітичних оглядів різних груп джерел і спеціальної літератури по науковій проблемі, що вивчається. Другий модуль передбачає підготовку звіту практики, технічне оформлення кваліфікаційної роботи для її представлення на попередній захист та перевірки на плагіат.

Оцінка успішності студента здійснюється у двох формах: поточний контроль (бали, отримані за виконання індивідуальних завдань; бали, отримані за звіт) і підсумковий контроль (оцінка захисту звіту).

Зміст практики поділений на 2 змістових модулі. Перший змістовий модуль включає в себе лекцію, методологічний семінар, практичне заняття, самостійну роботу студентів. Другий модуль – підготовка документації по практиці, оформлення кваліфікаційної роботи.

Змістовий модуль 1 Нормативна база, принципи і методи підготовки кваліфікаційної роботи	Змістовий модуль 2 Складання звіту про проходження практики	Захист звіту / Диференційований залік
45 залікових балів (максимум)	15 залікових балів (максимум)	40 балів (максимум)
27 залікових балів (мінімум)	9 залікових балів (мінімум)	24 бали (мінімум)

Предметом практичної роботи студентів є виконання ними індивідуальних завдань за темою кваліфікаційної роботи.

Індивідуальне завдання 1 передбачає оформлення списку джерел і літератури. Представлений масив використаних матеріалів кваліфікаційної дослідження має відповідати одному з варіантів оформлення прикінцевого списку джерел та літератури, визначеного Типовим положенням про курсові та кваліфікаційні роботи здобувачів освіти історичного факультету КНУ імені Тараса Шевченка.

Критерії оцінювання Індивідуального завдання 1:

- Дотримання визначених правил бібліографічного опису джерел 1-5 балів
- Структурування і правильний опис спеціальних досліджень 1-5 балів
- Правильність бібліографічного опису електронних ресурсів 1-5 балів

Індивідуальне завдання 2 має на меті підготовку розділу кваліфікаційної роботи, присвяченого аналізу джерел й історіографічного огляду з обраної теми, вибору методик і методів дослідження. Воно передбачає удосконалення навичок зовнішньої і внутрішньої критики джерел, систематизації і класифікації документальної основи дослідження, узагальнення і критичного аналізу бібліографічного масиву матеріалів з відповідної наукової теми.

Критеріями оцінювання Індивідуального завдання 2 є:

- Варіативність джерельної бази 1-3 балів;
- Відповідність джерельної бази проблематиці та характеру дослідження 1-3 бали;
- Критика джерел, самостійні оцінки і судження 1-3 бали
- Актуальність і повнота історіографічного огляду, залучення спеціальної вітчизняної і зарубіжної літератури 1-3 бали
- Деталізація прийомів і методів проведення наукового дослідження 1-3 бали

Індивідуальне завдання 3 передбачає пошук і аналіз електронних ресурсів по темі магістерського дослідження. Воно передбачає використання різноманітних інструментів інформаційного пошуку, оцінку якості історичних матеріалів по тематиці дослідження, представлених у мережі інтернет, їх аналітичний огляд.

Критеріями оцінювання Індивідуального завдання 3 є:

- повнота розкриття питання 1-3 бали;
- логіка викладення 1-3 бали;
- оцінка якості електронних матеріалів 1-3 бали;
- використання різноманітних інструментів пошуку (3-5), пояснення вибору 1-3 бал;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 1-3 бали.

Кожне індивідуальне завдання оцінюється керівником практики, сума оцінок за індивідуальні завдання складає оцінку за поточний контроль. За результатами проходження практики студентом-практикантом складається звіт (кваліфікаційна робота). Керівником практики оцінюється якість, повнота та належне оформлення звіту.

Умовою допуску до захисту звіту (диференційованого заліку) є отримання студентом під час проміжного оцінювання практики не менше ніж 20 балів (*критично-розрахунковий мінімум*). При цьому обов'язковим є успішне виконання індивідуальних робіт, передбачених робочою програмою переддипломної практики, та написання звіту. **Рекомендований мінімум** для допуску до захисту звіту – **36 балів**.

Під час захисту звіту студент отримує 4 залікових питання, що стосуються обґрунтування актуальності і наукової новизни теми кваліфікаційної роботи, вибору методів дослідження, аналітичного огляду джерел і літератури за обраною темою, розуміння ключових аспектів теми,

що вивчається, їх узагальнення та аналітичне представлення.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання звіту і відповіді під час диференційованого заліку

Обґрунтування власного бачення проблеми	1-2 бали
Науковий стиль викладу, чіткість, лаконічність	1 бал
Правильність оформлення анотації	1 бал
Обґрунтування актуальності дослідження	1 бал
Вміння чітко визначати мету і завдання роботи	1 бал
Правильне визначення об'єкту і предмету дослідження	1 бал
Обґрунтування вибору методів дослідження	1 бал
Роз'яснення принципів відбору джерел	1-3 бали
Глибина аналізу історіографії проблеми	1-3 бали
Стиль викладу, наявність граматичних помилок	1-3 бали
Відповідність змісту розділів заявленим назвам	1 бал
Дотримання технічних вимог оформлення тексту роботи	1-3 балів
Володіння сучасними інформаційними технологіями для здійснення дослідження та оформлення роботи	1-2 бали
Правильність оформлення внутрішньотекстових посилань	1-3 бали
Наявність посилань на першоджерела	1 бал
Вміння робити узагальнення	1-3 бали
Відповідність висновків меті і завданням дослідження	1-3 бали
Аргументованість висновків	1-3 бали
Уміння оцінити перспективи подальшого наукового вивчення проблеми	1 бал
Рекомендації щодо використання отриманих результатів дослідження у науковій та практичній діяльності	1-2 бал
Володіння культурою презентації	1 бал

При простому розрахунку отримаємо:

	Поточне оцінювання	Захист звіту / Диференційований залік	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	36	24	60
Максимум	60	40	100

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання, перездачі індивідуальних завдань та захист звіту здійснюються у відповідності до чинних нормативних документів університету.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура практики.

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
Нормативна база, принципи і методи підготовки кваліфікаційної роботи		
1	Лекція 1. Нормативна база підготовки кваліфікаційної роботи. Академічна доброчесність	30
2	Методологічний семінар. Базові принципи методики наукового дослідження	30
3	Практичне заняття. Робота з електронними інструментами пошуку історичної інформації.	50
Змістовий модуль 2.		
Складання звіту про проходження практики		
4	Оформлення кваліфікаційної роботи, попередня перевірка на плагіат, редагування	98
5	Захист звіту	2
	ВСЬОГО	210

Загальний обсяг 210 год.

9. Рекомендована література:

ОСНОВНА:

1. APA Style. URL: <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines>
2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с. (Видання офіційне).
3. Етичний кодекс університетської спільноти, ухвалений на конференції трудового колективу Київського національного університету імені Тараса Шевченка Протокол №2 від 27.12.2017 р. URL: <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>
4. Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка URL: <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Detection-and-prevention-of-academic-plagiarism-in-University.pdf>
5. Типове положення про курсові та кваліфікаційні роботи здобувачів освіти історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <https://drive.google.com/file/d/1X7SQP3jX00fCBgl7wpqrHAc8ijgAsrZM/view>

ДОДАТКОВА:

1. Бондаренко Г. Теорія і методологія історії. Луцьк, 2011.
2. Еко У. Як написати дипломну роботу. Гуманітарні науки / Пер. за ред. О. Глотова. Тернопіль, 2007.
3. Журавська Н.С. Методологія і методика наукової організації праці. Навчально-методичний посібник. Ніжин, 2012.
4. Зарембо К. Писати аналітику може кожен. Київ: Віхола, 2021.
5. Інформаційний бюлетень "Академічна доброчесність" - Academic Integrity and Quality Initiative. Вип. 1-6. URL: <https://saiup.org.ua/novyny/informatsiini-bulleteni/>
6. Калакура Я.С. Українознавче дослідження: теорія та методологія. Тернопіль, 2012.
7. Кочан І.М. Українська наукова лексика. Міжнародні компоненти в термінології. Київ, 2013.
8. Левченко О.П. Науковий стиль: культура мовлення. Львів: Львівська політехніка, 2012.

9. Основи науково-дослідної роботи: Навч. посіб.для студентів, аспірантів і докторантів філософського ф-ту / Упоряд. А.Є.Конверський, В.І.Лубський, Т.Г.Горбаченко та інш.; за ред. д-ра філос. наук, проф. А.Є.Конверського. Київ, 2004.
10. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Київ, 2013.
11. Плохій С. Українська Кліо. Нариси про історію, істориків та пам'ять. Київ: КЛЮ, 2022.
12. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. Київ, 2003.
13. Яковенко Н. Вступ до історії. Київ: Критика, 2007.
14. Яремчук В. Основи науково-дослідної роботи студентів: навчальний посібник для студентів факультетів гуманітарного профілю. Острого, 2012.
URL: <https://eprints.oa.edu.ua/3008/>